

ประเด็น : 3 ระบบสุขภาพปฐมภูมิ

หัวข้อ : 3.1 จำนวนประชาชนคนไทยมีหมอประจำตัว 3 คน

สถานการณ์

พระราชบัญญัติระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ.2562 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับพื้นที่ พ.ศ.2561 กำหนดให้ คนไทยทุกคนมีหมอประจำตัว 3 คน โดยประชาชนที่มีรายชื่ออยู่ในหน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ ต้องได้รับการดูแลโดย อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน คณะผู้ให้บริการสุขภาพปฐมภูมิและแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวหรือแพทย์ทั่วไป

กระทรวงสาธารณสุขจึงมีนโยบาย “คนไทยทุกคน มีจำนวนหมอประจำตัว 3 คน” โดยใช้หลักการเข้าถึง ครอบคลุม ต่อเนื่อง ทั้งด้านการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคฟื้นฟูสภาพ และคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการ และได้รับการดูแลต่อเนื่องอย่างครอบคลุมและทั่วถึงโดยหมอ 3 คน ได้แก่ หมอคนที่ 1 คือ อสม. หมอคนที่ 2 คือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ที่ปฏิบัติงานในสถานบริการปฐมภูมิ และหมอคนที่ 3 คือ หมอเวชศาสตร์ครอบครัว โดยจะเชื่อมต่อข้อมูลผู้ป่วยระหว่างกัน และระบบส่งต่อรักษาอย่างไร้รอยต่อ

จังหวัดเพชรบุรี มีประชากร 485,588 คน (จากข้อมูล HDC (Type1+Type3) วันที่ 30 กย. 2564) มีจำนวนครัวเรือน 181,804 หลังคาเรือน ปัจจุบันมี หมอคนที่ 1 อสม. จำนวน 7,835 คน หมอคนที่ 2 เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน 644 คน และหมอคนที่ 3 แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว จำนวน 24 คน แพทย์ทั่วไป 22 คน

สรุปปัญหาที่สำคัญ

1. เนื่องจากมีการเปลี่ยนโปรแกรมการบันทึกข้อมูล 3 หมอ จึงทำให้การบันทึกไม่ได้ตามเป้าหมาย
2. เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้ไม่สามารถลงเยี่ยมผู้สูงอายุ ติดบ้าน ติดเตียงได้

มาตรการ/แผนงาน โครงการ กิจกรรมที่สำคัญ ปี 2565

มาตรการ	แผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
1. สื่อสารให้ประชาชนในพื้นที่ รู้จักหมอประจำตัว 3 คน	การสื่อสารและแนะนำตัว 3 หมอ โดยการเยี่ยมบ้าน จัดตั้งกลุ่มไลน์ หรือการใช้โปรแกรมสมาร์ท อสม.	หน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่าย หน่วยบริการปฐมภูมิทุกแห่ง
2. จัดทำและบันทึกข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นกลุ่มผู้สูงอายุ, หรือผู้ป่วยติดบ้าน ติดเตียง	อบรมการใช้โปรแกรม 3 หมอ ตามคู่มือ	หน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่าย หน่วยบริการปฐมภูมิทุกแห่ง
3. พัฒนาศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุข เป็นหมอประจำบ้านเพิ่ม	การอบรม อสม.หมอประจำบ้าน การใช้แอปสมาร์ท อสม.	ผู้รับผิดชอบงานสุขภาพ ภาคประชาชนอำเภอ และหน่วย บริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วย บริการปฐมภูมิทุกแห่ง

มาตรการ/แผนงาน โครงการ กิจกรรมที่สำคัญ ปี 2565 (ต่อ)

มาตรการ	แผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
4. ส่งเสริมการบันทึกข้อมูล ในโปรแกรม 3 หมอ รู้จักคุณ	จัดส่งคู่มือการบันทึกโปรแกรม 3 หมอ รู้จักคุณ และชี้แจงทางระบบZoom	สสจ. , ผู้รับผิดชอบงานระดับอำเภอ หน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่าย หน่วยบริการปฐมภูมิทุกแห่ง
5. กระตุ้นการดำเนินการขับเคลื่อน 3 หมอ	ติดตามในเวทีการประชุมคณะกรรมการวางแผนประเมินผลระดับจังหวัด	สสจ.,กรรมการ กวป.
6. ติดตามและประเมินผล	จากโปรแกรม 3หมอ และ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้	สสจ. , ผู้รับผิดชอบงานระดับอำเภอ หน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่าย หน่วยบริการปฐมภูมิทุกแห่ง

ผลลัพธ์ที่ต้องการ

ตัวชี้วัด/เป้าหมาย ร้อยละ 50 ของประชากรคนไทย มีหมอประจำตัว 3 คน

ผลลัพธ์ ผลสัมฤทธิ์ที่มุ่งหวัง

ผลลัพธ์ที่ต้องการ	ผลการดำเนินงาน (ไตรมาส 1)
1. มีการบันทึกฐานข้อมูลประชากรที่มีรายชื่ออยู่ในหน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ ได้รับการดูแลโดยมี อสม.หมอประจำบ้าน คณะผู้ให้บริการสุขภาพปฐมภูมิและ แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวหรือแพทย์ที่ผ่านการอบรม ครบถ้วน อย่างน้อยร้อยละ 50	1. มีการบันทึกฐานข้อมูลประชาชน “ประชาชน คนไทยทุกคน มีหมอประจำตัว 3 คน” จากประชากร เพชรบุรี 485,088 คน บันทึกจำนวน110,046 คน ร้อยละ 23.24
2. ผู้สูงอายุที่ติดสังคม ติดบ้าน และติดเตียง ได้รับการดูแล	2. ผู้สูงอายุเพชรบุรี 92,000 คน ได้รับการดูแล 15,705 คน ร้อยละ 17.07

ผลการดำเนินงาน ปี 2565

ผลการบันทึก“ประชาชน คนไทยทุกคนครบถ้วน มีหมอประจำตัว 3 คน”

อำเภอ	ประชากรทั้งหมด	ข้อมูล 3 หมอ			ประชากรที่มีหมอ 3 คน	ร้อยละ (%)
		หมอประจำบ้าน	หมอสาธารณสุข	หมอบริการ		
เมืองเพชรบุรี	162,894	1,975	147	12	29,517	18.52
เขาย้อย	36,423	713	52	4	10,311	28.68
หนองหญ้าปล้อง	13,504	269	36	1	3,958	29.62
ชะอำ	63,442	1,022	71	6	15,408	25.46
ท่ายาง	78,374	1,390	122	9	17,418	23.26
บ้านลาด	49,774	1,082	112	5	13,557	27.61
บ้านแหลม	52,304	837	74	5	11,347	21.83
แก่งกระจาน	28,373	515	52	4	8,530	30.18
รวม	485,088	7,803	666	46	110,046	23.24

ข้อมูล จากระบบ 3 หมอ รู้จักคุณ วันที่ 30 ธันวาคม 2564

ผลงานเชิงคุณภาพ

การเยี่ยมบ้าน โดยเฉพาะการเยี่ยมบ้านผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และกลุ่มเสี่ยงสูง พบว่ามีการเชื่อมโยงข้อมูล และดูแลอย่างเป็นระบบ คือ อสม. หมอคนที่ 1 จะเคาะประตูบ้าน แนะนำการปฏิบัติตนเรื่อง การป้องกันแพร่กระจายเชื้อ การปฏิบัติตนเมื่อต้องกักตัว การรับวัคซีน ประสานหมอคนที่ 2 เรื่องยา การรับส่งต่อไปกักตัวที่ จัดหาไว้ให้ (LQ) เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่บ้านไม่เหมาะสม ประสาน อบต. เพื่อส่งอาหาร ประสานเรื่องการนัดประชาชนที่รับผิดชอบเข้ารับวัคซีน ส่วนหมอคนที่ 2 จะสอบสวนโรค ตรวจหาเชื้อซ้ำในกลุ่มเสี่ยงสูง นัดรับวัคซีน และประสานหมอคนที่ 3 ในกรณีที่ผลการตรวจมีการติดเชื้อเพื่อให้หมอ คนที่ 3 วินิจฉัย และรับเข้ารับการรักษาตามสถานที่เหมาะสมกับอาการของโรค หมอคนที่ 3 จะให้คำปรึกษาอาการ หลังรับวัคซีน และลงเยี่ยมบ้าน ทั้ง 3 หมอ ในกรณีสูงอายุติดเตียง

ปัญหา อุปสรรค และการแก้ไข

ปัญหา อุปสรรค ปัจจัยที่ทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์	การแก้ไข
การบันทึกข้อมูลในโปรแกรมคนไทยทุกคนมีหมอบประจำตัว 3 คน เปลี่ยนระบบบันทึก และเปิดให้บันทึก เมื่อ 20 ธันวาคม 2564 ทำให้บันทึกได้จำนวนน้อย	ชี้แจงการบันทึกข้อมูล ระบบ 3 หมอ รู้จักคุณ ให้กับผู้รับผิดชอบงาน และเร่งรัดการบันทึกข้อมูล

ผู้รับผิดชอบ

- นางเพ็ญศรี หวานล้อม
เบอร์โทร 089- 0183613
- นางรพีพร ฤาเดช
เบอร์โทร 081-9440756

ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
E-mail: sri.vanlom@gmail.com
ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
E-mail : tukbantan@gmail.com